

Nora Paakkanen

Suomen ainoa naispuolinen poliittinen piirtäjä

Nora Paakkanen tunnetaan parhaiten Kauppalehteen piirtämästään sarjakuvasta "Raha ratkaisee" sekä takavuosina Helsingin Sanomissa julkaistusta Oskari-strippisarjakuvasta. Paakkanen hakee aiheensa sarjakuvapiirtäjien unohtamilta elämänalueilta, politiikasta ja taloudesta.

Laura Honkasalo

Nora Paakkasen tausta on sarjakuvapiirtäjälle perinteinen: hän on opiskellut graafista suunnittelua. Nora suoritti kuitenkin opiskelunsa Italiassa, Rooman Instituto Europeo di Designissa. Valmistumisestaan lähtien hän on julkaissut kuvituksia, poliittista satiiria ja sarjakuvaa useissa eri julkaisuissa.

Alunperin Paakkanen lähti Italiaan, koska tähtäimessä oli muotisuunnittelijan ura. Koulutus ei kuitenkaan vastannut mielikuvia, joten hän vaihtoi graafiseen suunnitteluun. Uusi kouluakaan ei vastannut täysin odotuksia, joten Paakkanen kirjoittautui intensiivikoulutukseen, joka kesti kaksi vuotta.

Valmistumisensa jälkeen hän työskenteli milanolaisessa mainostoimistossa. Mainosalakaan ei tuntunut omalta, ja Nora palasi Suomeen etsimään töitä.

"Hain varmaan viitteenkymmenen mainostoimistoon, mutta en päässyt yhteenkään", Paakkanen kertoo.

"Luulen, että naamasta näkyi, että en itseasiassa halunnut sille alalle yhtään. Eräässä menestyneemmässä toimistossa sanottiinkin, että minulle tuskin sopisi aloittaa AD-assarin hommasta, koska olin jo tehnyt niin paljon omaehtoisesti. Olivat varmaan oikeassa."

Kraakusta kehittyi Kaarlo

Nora ei ollut nuorempana mikään sarjakuvafriikki. Lucky Luket ja Asterixit hän luki Ranskaksi jo lapsena, koska vanhemmillä oli ne kaikki.

"Huomasin, että olen aika hyvä piirtämään hahmoja. Minulla on humoristinen ote", hän kertoo.

Vuonna 92 hän ryhtyi piirtämään Koululaiselle jatkosarjakuvaa, jossa seikkaili Kraakku-lintu. Sarjakuva ilmestyi vuoden ajan. Se oli 24 sivun tarina, josta ilmestyi kerralla 1/2 sivua.

"Kraakku oli Oskari-sarjakuvan Kaarlon esihahmo. Kaartolla ei ole kuitenkaan enää höyheniä niin kuin Kraakulla."

Ennen Kraakua Paakkasen sarjakuvaa ei oltu julkaistu missään. Hän oli tehnyt Koululaiselle kuvituksia, ja ehdotti itse lehdelle sarjakuvaa. Noran ensimmäinen strippi-sarjakuva oli Oskari.

"Kesti monta vuotta, ennen kuin sain kchitettyä sen kelvolliseksi ja opin strippisarjakuvan kerrontatekniikan", hän kertoo.

Oskari on Paakkasen tähänastisista projekteista kunnianhimoisin. "Ranskalainen Dargaud-kustantamo teki kansani vuonna 1997 sopimuksen Oskarin levitysoikeudesta Ranskassa ja Ranskan entisissä alusmaissa. Valitettavasti ranskalaiset eivät vain ole tehneet asialle aktiivisesti mitään sen kummempaa sopimuksen

solmimisen jälkeen."

Paakkanen on myös piirtänyt albumin, mutta ei ole yrittänyt saada sitä aktiivisesti julkaistua. "Taso ei enää tyydytä, joten tuskin tarjoan sitä enää julkaistavaksi, mutta oli hyvää harjoitusta tehdä pidempi kokonaisuus."

Vähätelläänkö naisia?

Paakkanen on tehnyt eri lehdille kaiken aikaa yhden kuvan poliittisia piirroksia. Hän ei muista, miten alunperin kiinnostui poliittisesta piirtämisestä. "Isä kirjoitti aikoinaan Hesarin pääkirjoitussivulle ja minä kuvitin jutun vinjetillä. Se piti julkaista Hesarissa, mutta sitä ei sitten julkaistukaan. Maksun kyllä sain."

Paakkasen mukaan poliittisia piirroksia on vaikea saada julkisuuteen. Vuonna 94 hänen poliittisia piirroksiaan ilmestyi kaksi kertaa kuukaudessa Ylioppilaslehdessä.

"Se oli ongelmallista. Kun julkaisee vain kaksi kertaa kuussa, on vaikea kehittää omaa tyyliä ja hahmogalleriaa. Voi olla, että piirsin liian usein samasta henkilöstä, koska sain loppujen lopuksi kenkää sen perusteella, että olin liian yksisilmäinen."

Hän arvelee, että naisten voi olla vaikeampaa saada poliittisia piirroksia julkaistuiksi. Nora on yrittänyt saada piirroksiaan myös Suomen Kuvalehteen.

Nora Paakkanen tekee Kauppalehteen talousaiheista sarjakuvaa "Raha ratkaisee".

"Siellä todettiin, että kuvistani heijastuu poliittisesti epäkypsiä ajattelu", hän kertoo.

"Toimituspäällikkö tykkäsi kuvistani, mutta poliittisen journalismin kärkikaarti oli sitä mieltä, että ne olivat epäkypsiä."

Mietimme, johtuisivatko Suomen Kuvalehden hieman vähättelevät kommentit siitä, että piirtäjä oli nainen.

"En antanut sen lannistaa. Lähetin kansioni Nykypäivään. Siellä etenin asteittain, tein alkuun ajan ilmiöitä käsittelevää, yleisluontoisempaa kuvaa, sosiaalipoliittista. En halunnut astua lehden varsinaisen poliittisen pilapiirtäjän Kerberoksen varpaille."

Välillä Paakkanen uskaltanut teemmään selkeämmin poliittisia kuvia, ja häneltä pyydettiin niitä lisää. Näytelynsä lehdistötiedotteessa Paakkanen ilmoittaa olevansa Suomen ainoa poliittinen piirtäjä.

"Olen ottanut aika härskesti tämän mainosvaltikseni", hän nauraa. "Joskus olen miettinyt, miksei ole muita naisia. Eivätkö naiset suuntaudu poliittiseen piirtämiseen, vai eivätkö he saa tuotantoaan julki?"

Päivälehdissä on yleensä vakiomiehistys, eikä niihin ole helppo päästä.

Tilaus talouspoliittiselle sarjakuvalle

Kauppalehteen Nora Paakkanen päätyi kuulutamaan, että lehteen etsittiin piirtäjiä.

"Olin haukkana paikalla. Piirsin artikkelin kuvituksia, joissa kuitenkin oli aina oma satiirinen näkemykseni."

Yksi päätoimittajista ehdotti sarjakuvan tekoa.

"Olin tosi otettu, että pyyntö tuli heiltä, tavallisestahan saa olla itse änkemässä itseään esiin."

Raha ratkaisee on ilmestynyt Kauppalehdessä seitsemän kuukauden ajan kerran viikossa.

"Toivoisin, että voisin tehdä sitä tiheämpään tahtiin, koska se antaisi mahdollisuuden laajentaa hahmogalleriaa"

Fortumin yritysille suunnattuun asiakaslehteen Paakkanen on tehnyt yhden kuvan satiiria ja kotitalouksille suunnattuun asiakaslehteen Tehoset-strippisarjakuvaa. Kotilehteen Paakkanen piirsi

kommentoivaa Rita-hahmoa, joka kuitenkin lopetettiin kun palstaa uudistettiin.

"Sellaista tämä ala on, epävarmaa", Paakkanen sanoo. "Hyvä kun muistivat ilmoittaa minulle, että vinjettiäni ei enää tarvita. Niin voi tapahtua periaatteessa koska vaan."

Ylipäättänsä Paakkasen sarjakuvia on julkaistu paikoissa, joissa sarjakuvia ei ole totuttu näkemään. Antologioissa hänen tuotantoaan ei ole esiintynyt, joitakin poikkeuksia lukuunottamatta.

"Olen itse ollut aktiivinen ja hankkinut itselleni työtilaisuuksia", Paakkanen valottaa.

Graafista selkeyttä

Nora Paakkanen on lukenut paljon sarjakuvaa. Suosikkeja ovat Asterix sarjan sujuvan komiikan vuoksi sekä Bill Wattersonin tuotanto.

"Luen sarjakuvia analyttisesti, tutkin kuvakulmaa, tekstiä ja sellaista. Haluan luoda oman tyylin enkä apinoida muita."

Paakkanen pyrkii luomaan selkeää, graafisesti helppolukuista sarjakuvaa. "Monimutkainen graafinen ilmaisu vie raannuttaa lukijan helposti. Tärkeintä on saada houkutelua lukija sarjakuvan maailmaan. Pitää olla samastuspintaa.

Lemmikki-, perhe- ja parisuhdesarjakuvat ovat siksi hyvin suosittuja."

Paakkasen sarjakuvat ovatkin saaneet kiitosta selkeytensä vuoksi. Paakkanen elättää tällä hetkellä itsensä sarjakuvalla, eikä hänen ole tarvinnut tehdä vähään aikaan graafista suunnittelua.

"Graafinen suunnittelu on ihan oma alansa, siihen pitäisi panetua ja olla siinä ammattilainen. Halusin erikoistua sarjakuvaan ja humoristiseen kuvaan, koska tällä alalla on vähemmän kilpailua kuin graafisessa suunnittelussa." Paakkanen myöntää tekevänsä puhtaasti kaupallista sarjakuvaa.

"Siitähän sitten aina kiistellään, että onko sarjakuvan kaupallisuus hyvä vai huono asia. Kokemuksesta voin kyllä sanoa, että sellaista sarjakuvaa, mikä menee kaupaksi, on vaikeaa tehdä. Ei voi tietää tai laskelmoida menekö joku sarja kaupaksi." ■

ÄÄNESTYS! PALKINTOJA!

VUOSITUKAT ON VAIHTUNUT, JOTEN ON AIKA KOOTA YHTEEN TEIDÄN, SARJAINFOON LUKIJOIDEN KÄSITYSSET HYVÄSTÄ JA KAUNISTA.

KERRO MEILLE, MITKÄ OLIVAT NIELESTÄSI VIIME VUOSITUKANNEN VIISI PARASTA SARJAKUVA-ALBUMIA JA KETKÄ OLIVAT VIISI PARASTA SARJAKUVATAITEILIJAA.

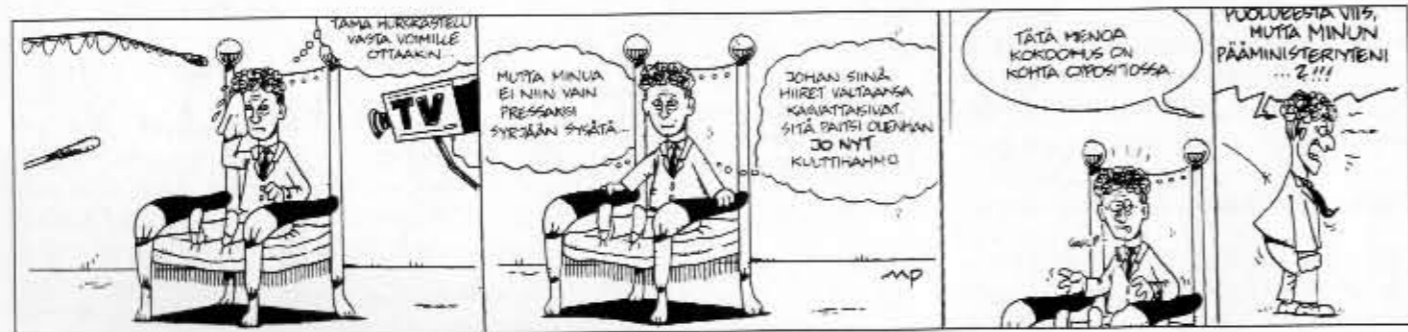
SAMALLA VOIT KÄYNTÄÄ PERSPEKTIIVISI KÄSITTÄMÄÄN VAIN YHDEN VUODEN - 1998. MITKÄ OLIVAT KOLME PARASTA KOTIMAISTA JA KOLME PARASTA KÄÄNNÖSALBUMIA VUONNA 1998?

HALUTESSASI VOIT MYÖS KERTOA, MIKÄ OLI NIELESTÄSI VIIME VUODEN PARAS ULKOMAI-NEN ALBUMI - SIIS SELLAINEN, JONKA SOISIT ILMESTYVÄN SUOMEKSIKIN.

LÄHETÄ VASTAUKSESI 15.2. JOKO SÄHKÖPOSTIOSOITTEE-SEEN sarjaks@kaupoli.fi TAI PÄÄTOIMITTAJAN OSOITTEESEEN, JONKA LÖYDÄT SIYDÄN 2 "APINALAATIKOSTA".

LIENEE PAIKALLAAN MUISTUT-TAA, ETÄ SINUN EI TARVITSE TÄYTTÄÄ VAIN VÄKISIN KAIK-KIA KOHTIA, JOS TAAS TIETOA JA INTOA ON, ANNA PALJAA!

JA KYLLÄ VAIN: VASTAN-NEIDEN KESKIN ARVOTAN SARJAKUVAPALKINTOJA.

Nykypäivä-lehdessä julkaistu Niinistö-hupailu tavoittaa valtionvarainministerin olemuksen.